

KINDERARBEID: HET IS GENOEG GEWEEST

JAARLIJKS ORGANISEREN NOVIB EN HET DAGBLAD TROUW HET INMIDDELS WELBEKENDE 'GRAND GALA VAN HET GENOEG'. EEN OPENBAAR DEBAT OVER DE RELATIE TUSSEN DE WESTERSE CONSUMPTIEMAATSCHAPPIJ EN MILIEU EN ONTWIKKELING IN DE DERDE WERELD.

In april van dit jaar werd in Pakistan het twaalfjarige jongetje Iqbal Masih vermoord. Op zijn vierde werd hij door zijn ouders uit pure armoede verkocht en werkte hij als slaafje in de tapijtindustrie. Onder erbarmelijke omstandigheden en vastgeketend aan zijn weefgetouw. De dood van Iqbal Masih heeft de schijnwerpers van de wereldpers op de verschrikkelijke omstandigheden gericht waaronder kinderarbeid vaak geschiedt.

GRAND GALA VAN HET GENOEG

Elk jaar organiseren Novib en het dagblad Trouw het Grand Gala van het Genoeg. Novib doet mee omdat de armoede in de Derde Wereld alleen opgelost kan worden als er ook hier in de rijke wereld iets verandert. Trouw heeft dagelijks aandacht voor de Derde Wereld. Een publiek debat over actuele thema's vinden Novib en Trouw zeer belangrijk. Tijdens het Grand Gala van het Genoeg wordt onder andere kinderarbeid, in veel gevallen een vorm van kindermishandeling, aan de kaak gesteld. Dat is dringend noodzakelijk. Wereldwijd zijn dagelijks zo'n 200 miljoen kinderen gedoemd om onder vaak erbarmelijke omstandigheden te werken. Als hulp in de huishouding, in de landbouw, als schoenpoetser of straatverkoper. Maar ook in gevaarlijke en smerige bedrijven zoals de mijnbouw, steenfabrieken, looierijen of de tapijtindustrie. Geschat wordt dat er alleen al in India 55 miljoen kinderen -doorgaans gedwongen - arbeid verrichten.

Sommige kinderen die bijvoorbeeld in de Aziatische tapijtindustrie werken zijn niet ouder dan vijf jaar. Ze maken lange dagen in slecht geventileerde donkere kamers waar de weefgetouwen staan, waaraan ze meestal ook nog eens worden vastgeketend om weglopen te voorkómen. Sommigen krijgen een heel klein beetje geld, anderen alleen wat te eten. Ze worden geslagen als ze niet hard genoeg werken of als ze klagen. Meer dan eens gaat het om regelrechte slaven, afgestaan door hun ouders vanwege de afschuwelijke armoede waarin ze leven. Tewerkgesteld om een lening af te betalen, of eenvoudigweg gekidnapt en verkocht door kinderhandelaars.

EEN KEURMERK

Als kinderen onder mensonterende omstandigheden moeten werken, is dat pure slavernij. Dit

soort kinderarbeid kan tegengegaan worden door onder andere consumenten over de leef- en werkomstandigheden van de kinderen te informeren. Maar bijvoorbeeld ook door ze op de mogelijkheid te wijzen 'goedgekeurde' tapijten te kunnen kopen. Daartoe heeft Novib-partner SACCs (South Asian Coalition on Child Servitude) samen met een aantal andere NGO's een keurmerk ontwikkeld dat de waarborg moet gaan geven dat de betreffende tapijten niet door kinderen zijn gemaakt. Het merk (uitgebeeld als een lachend tapijtje) wordt verleend aan fabrikanten die kunnen bewijzen dat ze geen kinderen inzetten en dat ook durven laten controleren. In Duitsland is, ondanks de aanloopproblematiek, het keurmerk op Indiase tapijten voor het eerst op de markt verschenen. De eerste voorraad 'goedgekeurde' tapijten was binnen korte tijd uitverkocht. Een tweede, veel grotere, lading is onderweg en wordt onder meer in najaarscatalogi van postorderbedrijven aangeboden.

DE INTRODUCTIE IN NEDERLAND

Novib, FNV, de Landelijke India Werkgroep, Unicef en 'Kinderen in de Knel' werken samen om het keurmerk ook in Nederland te kunnen introduceren. Consumenten zijn namelijk bereid gebleken een prijsverhoging te accepteren als ze zeker weten dat de tapijten niet door kinderen zijn geknoopt. En dat levert veel pluspunten op. Daardoor kunnen de meest extreme vormen van kinderarbeid direct worden bestreden. Er kan geld worden vrijgemaakt om kinderen uit de tapijtindustrie op te vangen en te scholen en ze indien nodig van een alternatief inkomen (mogelijk in natura) te voorzien. Onder het keurmerk kunnen kinderen in een familiebedrijf meewerken en zo het vak leren. Ze moeten dan wel naar school kunnen gaan. Daarnaast moet een keurmerkproducent zich verplichten om de volwassen werknemers het geldende minimumloon uit te betalen.

Op het ogenblik doen Novib en de hier genoemde organisaties in samenwerking met organisaties in Duitsland en India uitgebreid onderzoek naar de waarborg van zo'n keurmerk. Pas als gebleken is dat gegarandeerd kan worden dat tapijten niet door kinderen gemaakt worden, wordt het keurmerk ook in Nederland geïntroduceerd. ■

Novib Trouw

OVER DE RELATIE
TUSSEN KEURMERKEN,
HANDEL EN HULP

GRAND GALA
VAN HET GENOEG

Grand Gala van het Genoeg, 12 oktober, Rode Hoed, Amsterdam. Zijn er nog plaatsen beschikbaar, dan kunt ook u het Grand Gala bijwonen. Bel voor informatie Novib Informatieservice: 070 3421 777.